

MEME YERLEŞİMLİ DERMATOFİBROSARKOMA PROTUBERANS OLGUSU

Uz. Dr. Nüvit DURAKER (*), Uzm. Dr. Deniz ÖZCAN (**), Dr. Şefika AKSOY (*)

ÖZET: Meme yerleşimli, biyopsiyle nörofibrom tanısı konmuş bir dermatofibrosarkoma protuberans olgusu sunulmuştur. Lezyonun büyülüğu, yerleşim özellikleri ve çok ağrılı olması nedeniyle mastektomi uygulanmıştır.

SUMMARY: A Case of Breast-localized Dermatofibrosarcoma Protuberans. Attempts were made to present a case of breast-localized dermatofibrosarcoma protuberans which was diagnosed to be a neurofibroma by biopsy. Mastectomy was carried out due to the size of the lesion, to its characteristics of localisation and to its highly painful condition.

GİRİŞ

İlk kez 1924'de Darier ve Ferrand tarafından (2) "progressif ve rekürren dermatofibroma" olarak tanımlanan dermatofibrosarkoma protuberans (DFSP) nadir görülen dermis kaynaklı bir deri tümörüdür. Uzun sürede yavaş büyür, lokal invazyon ve nükse büyük eğilim gösterir; uzak metastazları ise seyrek olup genellikle tekrarlayan nüksler sonrası gelir. Bu özellikleri nedeniyle intermediat malignansılı bir neoplazm olarak değerlendirilir. Yazımızda meme yerleşimli bir DFSP olgusu sunulmuştur.

OLGU

A.E. 39 yaşında kadın hasta, 22 yıl önce sağ memesinin üst-iç kadranında 3-4 mm çapında, 1 mm kalınlığında, yuvarlak, normal derinin hemen altında bir sertlik farketmiş. Kitle giderek büyütürek önce deriyi kabartmış ve kahverengi olmuş sonra deriyi büzerek çukurlaştırmış ve rengi sol-

muş ve 3-4 yıl içerisinde 1 cm çapında bir nodül haline gelmiş; lezyon üzerinde seyrek aralıklarla hafif ağrılar olmaya başlamış. 10 yıl aradan sonra bu nodülün çevresinde ve memenin diğer bölgelerinde bazıları bu lezyona benzeyen; bazıları ise üzerini örten deride kızartı yapan küçük plaklar şeklinde başlayıp, büyütükçe üzerindeki deri parlak kırmızıya dönüşen, dokunmakla ağrılı nodüller gelişmiş. Ağrılar zamanla kendiliğinden de olmaya başlamış ve şiddeti artmış. 1988'de başka bir kente yapılan biyopsinin sonucu kronik nonspesifik iltihabi proces gelmiş. 1992'de yine aynı yerde yapılan biyopsiyle nörofibrom tanısı konmuş ve mastektomi önerilmiştir.

Hastanemize başvuran hastanın muayenesinde sağ meme üst-iç kadранda meme başına yakın, üzerleri parlak kırmızı, kahverengi ya da normal renkte deriyle örtülü ve bazılarında üzerindeki derinin enfiltre ve retrakte olduğu 0.5 ile 2 cm çaplarında nodüllerden oluşan $10 \times 10 \times 6$ cm büyülüğünde kitle; ayrıca çoğu areolaya yakın olmak üzere diğer meme kadranlarında, üst-iç kadrandaki ikinci biyopsi nedbişer çevresinde ve bu lezyonların devamı şeklinde göğüs ön duvarında 1 cm çapına kadar değişik boyutlarda nodüller saptandı (Resim 1). Palpasyon sırasında özellikle büyük

* SSK Okmeydanı Hastanesi 3. Cerrahi Kliniği

** SSK Okmeydanı Hastanesi Patoloji Kliniği

kitle çok ağrılı idi. Sağ aksillada yaklaşık 0.5 cm çapında, mobil, ağrılı üç adet lenf nodülü vardı.

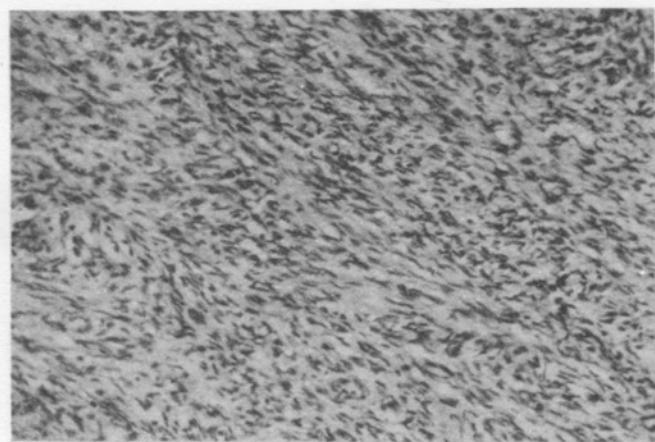
Diğer sistem muayenelerinde, rutin laboratuvar ve radyolojik incelemelerde özellik saptanmadı.

Tümör markerlarında CEA: 2.3 ng/ml, β hCG: 1 mIU/ml olup normal değerlerde; CA 549: 25 U/ml, CA 19-9: 23 U/ml olup normalin üstünde değerdeydi.

Lezyondan yapılan ince igne aspirasyon biyopsisinin önceki biyopsiden habersiz olarak yapılan sitolojik incelemedesinde: Tek tek dağılım gösteren, bazıları ince fuziform şekilde, bazıları daha şişkince oval şekilde, ince ve düzenli kromatin yapısına sahip, genelde sitoplazmaları seçilemeyecek hücreler; bazılarında ise ince ve uzantılı pembe sitoplazmaları olan hücreler görülmüş, lezyonun nörofibrom olabileceği yorumu yapılmıştır (Resim 2).

Daha önce histolojik olarak nörofibrom tanısı almış olan lezyona, memenin büyük bölüğünü kaplaması ve çok ağrılı olması nedeniyle Ocak 1993'de, göğüs duvarındaki lezyonu da eksize edecek şekilde bir ensizyon kullanılarak simple mastektomi uygulandı.

Histolojik incelemede (Resim 3): Storiform pattern sergileyen, nodüler tümöral yapıda fibrohistiositik elemanların oluşturduğu demet yapıları görülmüştür. Arada miksoïd alanlar mevcut olup sık mitotik figür (10HPF için 8 mitotik figür) dikkat çekmektedir; cerrahi sınırlar intakttır. Flow cytometric DNA analizinde DNA indeksi 1.0 olan diploid yapıda

Resim 3: Lezyonun histopatolojik görünümü (H.E. x 100).

hücre popülasyonu saptanmış olup S fazı fraksiyonu % 3.5'tur.

Postoperatif dönemi olağan seyreden hastanın yedinci aydaki kontrolünde ensizyon yerinde 0.5, 0.5 ve 1 cm'lik üç adet nüks nodül saptanmıştır. Yapılan ikinci cerrahi girişimde lezyonların 3'er cm uzağından geçen bir ensizyonla alttaki fasyayı da çıkaracak şekilde geniş eksizyon uygulanmış; defekt serbest deri greftile kapatılmıştır. Bu girişim sonrasında altıncı ay kontrolünde özellik yoktur.

TARTIŞMA

DFSP çoğunlukla 20-40 yaşlar arasında görülür, erkeklerde kadınlara oranla daha sıklır (5,9). Bu tümörün oluşumuna yol açan nedenlerin travma, cerrahi ya da yanık skarı, akantozis nigrikans, akrodermatitis enteropatika (5); arseniğe maruz kalma (12); *in situ* skuamöz hücreli karsinomun tedavisinde intralezyonal kullanılan interferon α -2b (14) olabileceği belirtilmiştir. Olgumuzda herhangi bir etyolojik faktörle ilişkili kurulamamıştır.

Vücutun hemen her bölgesinde görülebilmekle birlikte en çok gövde ve proksimal ekstremitelerde yerlesir. 853 olguluk bir seride (5) lezyonların % 47.4'ü gövde, % 19.9'u alt ekstremiteler, % 18.2'si üst ekstremiteler, % 14.5'i baş ve boyundadır.

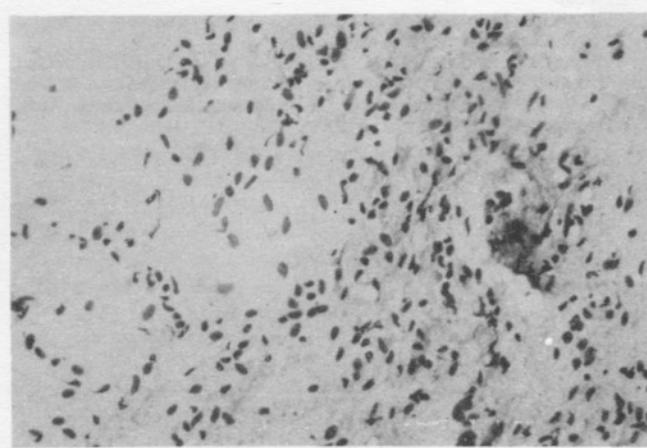
Klinik olarak lezyonların çoğu sert plak şeklinde deri kalınlaşması olarak başlar, uzun bir süre sabit kalır ya da yavaş büyür ve sonuçta hızlı büyümeye dönemine girer (9,13). Lezyonun olağan klinik görünümü üstündeki deriye fiksie, derindeki dokular üzerinde hareketli, kabarık, sert, multinoduler tümördür; ogluların yaklaşık dörtte birinde nodülde ağrı ya da duyarlık gelişir (9,13). Tedavi edilmezse aşırı büyüklüklerle erişebilir ve estetik nodüller gelişir; bu durumda bile hastaların genel durumu iyidir (4).

Patolojik muayenede; makroskopik olarak subkutis ve deriyi tutan lezyon büyük ve nüks oglularda kaslara yayılım gösterebilir (5). Bir seride (13) cerrahi sırasında ortalama büyülüklüğü yaklaşık 5 cm bulunmuştur. Üzerindeki deri çoğunlukla soluk gri, bazen kırmızımsı renkte olup gergin ve bazen de ülsereredir (5,13). Bazı miksoïd değişiklikler gelatinöz bir görünüm olabilir; hemorajî ve kistik değişiklikler görülebilir, fakat nekroz nadirdir (5,13).

Histopatolojik olarak (5), tümör diffüz şekilde dermis ve subkutisi enfiltre ederek yağ dokusunu lobüllere ayırır. Asıl olarak, damarlar çevresinde storiform biçimde dizilmiş fibroblastlardan oluşmuştur. Nuklear pleomorfizm az, mitotik

Resim 1: Lezyonun makroskopik görünümü.

Resim 2: Lezyonun ince igne aspirasyon sitolojisi görünümü (H.E. x 200).

aktivite düşük ya da orta derecededir. Bazen miksoid, seyrek olarak fibrosarkomu andıran alanlar kapsayabilir.

Histogenezisi hakkında tartışmalar vardır. Fibrohistiotik tümör olarak değerlendirilenler yanında, fibroblast ya da parsiyel schwannian diferansiasyon gösteren fibroblast kökenli olduğunu belirtenler vardır (4,5,7,13).

Benign ve malign fibröz histiositomadan, benign nöral tümörlerden ayırt edilmesi zor olabilir; biyopsi DFSP plak evresinde iken ya da lezyonun periferinden yapılmış ise nörofibrom ile karışabilir (5). Olgumuzun ikinci biyopsisinde ve tarafımızdan yapılan inceigne aspirasyon sitolojisinde tanı nörofibromdur. Ayrıca DFSP'in miksoid tipleri miksoid liposarkom ile karışabilir (5).

DFSP lokal olarak aggressif bir tümör olup olguların yaklaşık yarısında nükseder (3,9). Nüks oranının yüksekliği yaygın infiltrasyon özelliğine bağlı olmakla birlikte, cerrahi sırasında tümörde değerlendirme yetersizliği de söz konusudur. Nitelik erken geniş lokal eksizyon yapıldığında nüks oranları belirgin şekilde düşmektedir (5). Bir çalışmada (11) tümörün büyülüklüğü, mitoz oranı ve invazyonun diğer histolojik özellikleri ile nüks arasında bir ilişki bulunamazken, rezeksiyonun minimal sınırı genişledikçe nüks oranının düşüşü gözlenmiştir. Bu sınır ≥ 3 cm olduğunda nüks oranı % 20, ≥ 2 cm olduğunda % 24, < 2 cm olduğunda % 41'dir. Nüksler çoğunlukla ilk cerrahi girişimden sonraki üç yıl içinde gelişmekle birlikte birçok yıl sonra gelişenler de vardır (9). Multipl nüks gelişen hastalarda nüksler arasındaki zaman giderek kısalmaktadır (13).

DFSP lokal olarak aggressif davranışına karşı metastazları seyrektir. Literatürden toplanan verilerin değerlendirilmesiyle % 5.7'lik bir metastaz oranı (27/475 olgu) elde edilmiştir (3). Metastazların yaklaşık üçte ikisi hematojen yolla akciğere, dörtte biri lenfatik yayılımla rejyonel lenf nodalarıdır (5).

Metastaz yapan lezyonlar helen her zaman nüks lezyonlardır ve tanı ile metastaz oluşumu arasında uzun bir süre geçmiştir (5,9). Fibrosarkomatöz alanlar kapsayan lezyonlarda metastaz olasılığı yüksektir (4,5). Mitoz oranı metastaz olup olmayacağı öngörmeye tam güvenilir bir kısım değildir (9).

İdeal tedavi geniş lokal eksizyondur. En azından 3 cm'lik normal görünümeli doku ve alttaki derin fasya rezeksiyona katılmalıdır (9). Oldukça büyük ya da klinik olarak daha aggressif bazı olgularda amputasyon gibi cerrahi bir girişim yapılabilir (13). Rejyonel lenf nodlarına yayılma seyrek olduğundan ve lenf nodu disseksiyonu yapılanlarla yapılmayanlar arasında nüks açısından anlamlı bir fark olmadığından rutin nod disseksiyonu gereksizdir (9,13). Tümörün low grade davranışını nedeniyle izole akciğer metastazlarının rezeke edilmesi savunulmuştur (1). Radyoterapinin tedavideki yerine ilişkin kanıt olmadığını belirtenler (13) yanında, ba-

zi yazarlar (8), sınırlı sayıda ve kısa süre izlemli de olsa, deneyimlerine dayanarak nonrezektabl lezyonlarda RT'nin geçerli bir tedavi seçeneği olabileceğini belirtmektedirler. Mohs mikrografik cerrahi ile lezyonların rezeksiyonu hakkında deneyim azdır (6,10).

Olgumuzda birinci girişimde lezyon sağ memede büyük bir bölümü ve göğüs duvarını tuttuğundan ve şiddetli ağrılarla yol açlığından nörofibrom ön tanısımasına karşın mastektomi yapılmıştır. Ön tanı yanında yara iyileşmesinde gerçinlige bağlı sorun çıkmaması da düşünülerek göğüs duvarı bölgesinde lezyonun birer cm'lik sağlam deriyle birlikte çıkarılması yeterli görülmüştür. Ancak nüks gelişmiş ve ikinci ameliyatta geniş eksizyon uygulanmıştır.

Seyrek görülen, intermediat malignanslı bir tümör olan DFSP'da erken tanı konularak yapılacak geniş lokal eksizyon yeterli tedavidir.

KAYNAKLAR

1. Adams J.T., Salzstein S.L.: Metastasizing dermatofibrosarcoma protuberans: Report of two cases. Am. Surg. 29: 878-886 (1963).
2. Darier J., Ferrand M.: Dermatofibromas progressifs et récidivants ou fibrosarcomes de la peau. Ann. Dermatol. Syph. 5: 545-562 (1924).
3. Das Gupta T.K.: Tumors of soft tissues. Norwalk, Appleton-Century-Crofts p: 396-452 (1983).
4. Ding J., Hashimoto H., Enjoji M.: Dermatofibrosarcoma protuberans with fibrosarcomatous areas: A clinicopathologic study of nine cases and a comparison with allied tumors. Cancer, 64: 721-729 (1989).
5. Enzinger F.M., Weiss S.W.: Soft tissue tumors, 2 nd ed. St. Louis: cv Mosby p: 252-268 (1988).
6. Goldberg D.J.: Dermatofibrosarcoma protuberans in a 9-year-old child: Treatment by MOHS micrographic surgery. Pediatr. Dermatol. (Abstr.), 7: 57-59 (1990).
7. Lautier R., Wolff H.H., Jones R.E.: An immunohistochemical study of dermatofibrosarcoma protuberans supports its fibroblastic character and contradicts neuroectodermal or histiocytic components. Am. J. Dermatopathol. (Abstr.), 12: 25-30 (1990).
8. Marks L.B., Suit H.D., Rosenberg A.E., Wood W.C. (Abstr.): Dermatofibrosarcoma protuberans treated with radiation therapy. Int. J. Radiat. Oncol. Biol. Phys., 17: 379-384 (1989).
9. McPeak C.J., Cruz T., Nicastri A.D.: Dermatofibrosarcoma protuberans: An analysis of 86 cases-five with metastasis. Ann. Surg., 168: 803-816 (1967).
10. Robinson J.K.: Dermatofibrosarcoma protuberans resected by Mohs' surgery (chemosurgery): A 5-year prospective study. J. Am. Acad. Dermatol., 12: 1093 (1985).
11. Roses D.F., Valensi Q., LaTrenta G., Harris M.N.: Surgical treatment of dermatofibrosarcoma protuberans. Surg. Gynecol. Obstet., 162: 449-452 (1986).
12. Shneidman D., Belzaire R.: Arsenic exposure followed by the development of dermatofibrosarcoma protuberans. Cancer, 58: 1585-1587 (1986).
13. Taylor H.B., Helwig E.B.: Dermatofibrosarcoma protuberans: A study of 115 cases. Cancer, 15: 717-725 (1962).
14. Wagner R.F., Sanchez R.L.: Presentation of sebaceous carcinoma and dermatofibrosarcoma protuberans subsequent to intralesional interferon alfa-2b for the treatment of in situ squamous cell carcinoma. Arch. Dermatol., 127: 272 (1991).